

GIPUZKOAKO SENDAGILEEN ELKARGO OFIZIALA
COLEGIO OFICIAL DE MÉDICOS DE GIPUZKOA

O FASEA – KONTSULTA MEDIKUEN IREKIERARAKO GIDA

MAIATZAREN 3KO SND/388/2020 AGINDUAREN ARABERA

2020ko maiatzaren 5Ean osatutako informazioa

Uste da kontsulta mediko pribatuek, maiatzaren 4an indarrean sartutako maiatzaren 3ko SND/388/2020 Aginduaren arabera, ireki daitezkeela, agindu horren 2., 3. eta 4. artikuluetan ezarritako mugak, higiene- eta prebentzio-neurriak betetzen baditu.

Une honetan ez dago Eusko Jaurlaritzako Osasun Sailaren jakinarazpen ofizialik, baina badirudi martxoaren 24ko Agindua aldatu edo indargabetuko dela, eta horrek maiatzaren 3ko SND/388/2020 Aginduaren interpretazioa argiagoa izatea ekarriko luke, kontsulta medikoak irekitzea babestuz.

Une honetan zuhurtzia osoz egiten den interpretazio bat bada ere, Medikuen Elkargoak uste du araudi osoaren balorazioa eginez interpretatu behar dela SND/388/2020 Aginduak kontsulta medikoak irekitzea babesten duela, Aginduan ezarritako neurri eta betekizunekin.

Nahiko argi dago SND/388/2020 Agindua ez dela jarduera medikoan pentsatzen ari, eta, beraz, hori da gaur egun egiten den interpretazioa, alda daitekeena eta etorkizuneko arauetan irekitzeko beste baldintza batzuk eska ditzakeena.

1 SND/388/2020 AGINDUAK EZARRITAKO IREKITZEKO BALDINTZAK (1. Art)

1. **Aurretiko hitzordua:** medikuarengana joateko, aldez aurreko hitzordua beharko da.
2. **Mediku bakoitzeko paziente bakarra:** ezin izango da pazienterik egon itxarongelan, eta kontsultara aipatutako orduan iristen direnean artatu beharko dira.
3. **Behar bezala bereiztea:** pazienteak administrazio-eremuan artatzeko, behar bezala bereiztea bermatu beharko da, eta, ezinezkoa bada, erakusmahaiak edo manparak instalatuz.
4. **65 urtetik gorakoentzako lehentasunezko ordutegia:** beren ibilaldietarako eta jarduera fisikorako ordutegi-tarteekin bat etorri beharko duen lehentasunezko arreta-ordutegia ezarriko da.
5. **Bizileku-udalerraren barruko joan-etorriak:** bizileku-udalerraren barruan bakarrik egin daitezke joan-etorriak, salbu eta udalerrri berean mota horretako zerbitzurik ez badago (hori zaila da pazienteen eta medikuren arteko harremanari erreparatuta, non konfiantza arretaren funtsezko alderdia den, honek erakusten duena da arauak ez duela pentsatu kontsulta medikoetan).

2 GARBITASUNA (2. Art)

Maiatzaren 3ko SND/388/2020 Arauan jasotzen diren garbitasun neurriak honakoak dira:

1. **Gutxienez egunean bitan garbitzea eta desinfektatzea:**
 - a) Bat, nahitaez, egunaren amaieran
 - b) Egunean zehar, ahal dela eguerdian, mantentze-lanei eskainitako irekitze-etenaldi batean.
2. **Lixiba diluzioak (1:50) edo birusen aurkako aktibitatea duten desinfektatzaileak:** produktu horiek erabili beharko dira.
3. **Maiz ukitzen diren gainazalak:** maiz ukitzen diren gainazalak garbituko dira, hala nola, heldulekuak, erakusmahaiak, altzariak, eskudelak, banaketa-makinak, zoruak, telefonoak, pertxak, orgak, saskiak, txorrotak eta antzeko ezaugarriak dituzten elementuak.

GIPUZKOAKO SENDAGILEEN ELKARGO OFIZIALA COLEGIO OFICIAL DE MÉDICOS DE GIPUZKOA

4. **Txanda-aldaketa bakoitzean, lanpostuak garbitzea eta desinfektatzea:** arreta berezia jarriko da erakusmahaietan, manporetan, teklatueta, ordainpeko terminaletan, ukipen-pantailetan, lan-tresnetan eta manipulatu daitezkeen elementuetan.
5. **Erabilitako garbiketa-materialak eta erabilitako babes-ekipoak bota,** garbiketa bakoitzaren ondoren.
6. **Garbiketa-neurriak langileen eremu pribatuetara zabaltzen dira,** langile bat baino gehiago dagoenean.
7. **Laneko arropa eta uniformeak: eguneroko garbiketa eta desinfekzioa.** 60 eta 90 gradu zentigradu artean, mekanizatuta.
8. **Kontsulta behar bezala aireztatzea.**
9. **Pazienteez ez dituzte komunak erabiliko,** behar-beharrezkoa denean izan ezik.
 - Erabiltzen bada, berehala garbituko dira sanitarioak, txorrotak eta heldulekuak.
10. **Paperontziak:** kontsultek paperontziak izan beharko dituzte, ahal dela tapa eta pedalarekin.
 - Maiz eta gutxienez egunean behin garbitu beharko dira.

3 PREBENTZIOA (3.Art)

Maiatzaren 3ko SND/388/2020 Aginduan prebentzio-neurri batzuk ezartzen dira langileentzat:

1. Langileak **lanera itzultzeko debekua**, baldin eta:
 - a) Etxeko isolamenduan egotea diagnostikogatik edo COVID-19rekin bateragarria den sintomatologiagatik.
 - b) Etxeko berrogeialdian egotea, sintomarik izan ez arren, COVID-19 sintomak dituen edo diagnostikatuta dagoen norbaitekin kontaktua izateagatik.
2. **Laneko Arriskuen Prebentzioari buruzko Legea:** aginduaren berezko neurriak ahaztu gabe, Laneko Arriskuen Prebentzioari buruzko Legean ezarritakoa bete behar da, bai orokorrak, bai COVID-19ren kutsatzea prebenitzeko espezifikoak.

Horri dagokionez, Aginduan ezartzen denez, lokalean zerbitzuak modu ohikoan nahiz aldi behin ematen dituzten **hirugarren enpresetako langileek** honako hauek izan beharko dituzte:

GIPUZKOAKO SENDAGILEEN ELKARGO OFIZIALA COLEGIO OFICIAL DE MÉDICOS DE GIPUZKOA

- a) **Arrisku-mailari egokitutako norbera babesteko ekipamenduak:** beraz, baloratu behar da zer babes-neurri zehatz behar dituzten.
 - b) **Gel hidroalkoholikoak, birusen aurkakoak,** baimenduak eta onartuak. Ezinezkoa denean, ura eta xaboia.
 - c) **Nahitaezko maskarak, bi metroko segurtasun-distantzia bermatu ezin denean.**
 - d) **Babes-ekipamenduen erabilerari buruzko informazioa.** Babes-ekipamenduen erabilera egokiari buruzko informazioa izan beharko dute langile guztiek.
3. **Hatz-marka bidezko fitxatzailea:** beste batekin ordezkatu beharko da, edo erabilera bakoitzaren ondoren garbitu.
 4. **Lanpostuak, txandak eta gainerako lan-baldintzak aldatzea, pertsonen arteko gutxieneko distantzia bermatzeko** bi metro hesirik/babes-elementurik gabe, edo metro bat hesiekin.
 - Pazienteen arretan gertatuko den bezala, ezinezkoa bada, norbera babesteko ekipamendu egokia erabili beharko da.
 5. **Distantzia-neurriak erabilera komuneko eremuetan ere bete beharko dira:** aldagelak, armairuak, langileen komunak, atsedentekuak, jantokiak, sukaldeak, etab.
 6. **Dagokion osasun-zentroarekin berehalako harremana izatea sintomatologia-kasuetan:** Langileak lanpostua utziko du osasun-erloko profesional batek bere egoera medikoa baloratu arte.

4 PAZIENTEAK: BABES- ETA HIGIENE-NEURRIAK (4. Art)

1. **Behar-beharrezkoa den denbora** pazienteak lokalean egongo dira behar-beharrezkoa den denboran.
2. **2 metroko distantzia:** guneren batean bi paziente edo gehiago badaude, segurtasun-distantzia gordetzeko seinaleak egon beharko dira.
3. **Sarreran birusen aurkako gel ontziak.**

5 MEDIKUEN ELKARGOAREN GOMENDIOAK JARDUERA BERRIZ HASTEAREN

AURREAN

Aipatutako gomendio horiek 2020ko maiatzaren 5ean ematen dira, osasun-kontsultetarako lege-gomendio espezifikorik ez dagoenean.

Maiatzaren 3ko SND/388/2020 Aginduan ezarritako neurriak legez ezarritako gutxieneko neurritzat hartu behar dira. Baina, egia esan, agindu horrek ez du kontuan hartu kontsulta medikoen egoera berezia, eta, beraz, hasiera-hasieratik interpretatu behar izan dugu kontsulta medikoak ireki ote daitezkeen..

Alarma-egoera dekretatu aurretik, Medikuen Elkargoak [zenbait gomendio egin zituen pazienteak artatzeko](#) orduan, maiatzaren 3ko SND/388/2020 Aginduan ezarritakoari kalterik egin gabe. Gomendio horietako batzuk aplikagarriak izaten jarraitu beharko lukete, hala nola:

- **Galdetegi labur bat** egitea paziente bakoitzari kontsulta egin aurretik, galdera hauei erantzuteko:
 - Sukarra, eztula edo beste arnas sintoma batzuk dituzu edo azken 14 egunetan izan dituzu?
 - Kontaktuan egon zara koronabirus bidezko diagnostiko bat baieztatu zaion norbaitekin?
 - Kontaktu zuzena izan duzu azken 14 egunetan arnas koadro akutua duen norbaitekin?
- Erantzunetako bat baiezkoa bada, baina tenperatura **37,5^o-tik beherakoa** bada, 14 egunez atzeratu kontsulta.
- Erantzunetako bat baiezkoa bada eta tenperatura **37,5^o-tik gorakoa** bada, jakinarazi kutsatuta egon daitekeela osasun-kontseiluaren telefonora deituta: 900 203 050

Maiatzaren 3ko SND/388/2020 Aginduan ezarritakoari kalterik egin gabe, jarduera berrabiarazteko, honako hauek ere hartu behar dira kontuan:

1. Prebentzio Zerbitzuari egin beharreko jardueraren balorazioa eta protokoloak eskatzea:
 - a) Langileak babesteko neurriak dira.
 - b) Langileak legez babestu behar dira, Laneko Arriskuen Prebentzioari buruzko Legean eta lege hori garatzen duten gainerako legeetan ezarritakoaren arabera.

GIPUZKOAKO SENDAGILEEN ELKARGO OFIZIALA COLEGIO OFICIAL DE MÉDICOS DE GIPUZKOA

- c) Langile bat kutsatzean sor daitekeen edozein arazoren aurrean, enplegatzailak frogatu beharko du langilearentzat beharrezkoak diren babes-neurriak jarri dituela eta neurri horiek Prebentzio Zerbitzuak ezarri behar izan dituela. Hala ere, gero enplegatzailari egokituko zaio horiek inplementatzea eta betetzea.
 - d) Neurri horiek langileentzat izango diren arren, argi dago ondorio zuzena izango duela pazienteen arretan, eta jakingo dugu zer neurri zehatz hartu behar diren.
2. **Elkarte Zientifikoak:** hainbat espezialitatetako elkarte zientifikoek egungo egoeran beren espezialitatea nola gauzatu jakiteko protokoloak eta jarraibideak atera ditzakete. Beraz, gomendagarria da horietara joatea, espezialitate/jarduerarako protokolo espezifikoaren bat atera duten ikusteko.
3. **Administrazio publikoen prozedurak/jarraibideak/protokoloak:** Administrazioek hainbat protokolo argitaratu dituzte, eta baliagarriak izan daitezke jarduera berrabiaraztean hartu behar diren neurriak ezartzeko. Laburpen hori esanguratsuentzat jo direnen laburpen txiki bat da:
- a) [Laneko arriskuen prebentzioa vs. COVID-19: informazio-iturrien konpendio ez-zehatza](#): 2020ko apirilaren 27koa: dokumentu askotarako estekak jasotzen dituen gida zabala da.
 - b) [Covid-19aren kutsadurak prebenitzeko jardunbide egokien gida](#). Apirilak 11.
 - c) Eusko Jaurlaritzaren [gidaliburua, lantokietan jarduera modu seguruan abiarazteko](#).
 - d) [COVID-19a duten pazienteen maneian infekzioa prebenitzea eta kontrolatzea](#). Apirilaren 14koa.
 - e) [Koronabirus \(sars-cov-2\) berriak eragindako infekzio-kasuetan jarduteko prozedura](#). Apirilaren 11koa.
 - f) [COVID-19ren aurrean profesional sanitarioek eta sozio-sanitarioek jarduteko gida](#). Apirilaren 13koa.
 - g) Infografia: [Osasun-profesionaletan Covid-19 koronabirusaren bidezko infekzioa prebenitzeko gomendioak](#).

Medikuen Elkargoa kezkatuta agertu da medikuen babes-neurri faltagatik, eta, beraz, alderdi horretan eragin nahi dugu, medikuek eta langileek kasu espezifiko bakoitzerako beharrezkoak diren babes-neurriak eskura eduki eta bete ditzaten.